

DE TUINEN VAN DE BLOEMIST

Een tuin vol zeldzame planten

De Tuinen van de Bloemist vormen een deel van de koninklijke parken en tuinen in Laken en de eigendommen van de Koninklijke Schenking. Ze werden recent door Leefmilieu Brussel – BIM gerenoveerd, niet alleen om er een plek van te maken waar er plaats is voor experimenten en zeldzame planten, maar dat ook een uitstalraam wil zijn voor zijn kennis van zaken op het vlak van park- en tuinbeheer.

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS

Op het einde van de negentiende eeuw kocht Leopold II verschillende eigendommen die grenzen aan het Stuyvenbergdomein waar hij verbleef. Hij wilde ze uitbouwen tot een groot geheel van tuinen. Hij besliste om een eerste deel in te richten als koninklijke boomgaard (het huidige Sobieskipark), een tweede als acclimatisatiezone voor exotische planten uit Congo (het Koloniale park) en een derde, op de zogenaamde 'Donderberg', voor de teelt van sierbloemen om de koninklijke verblijven op te smukken. Bovendien vroeg hij aan landschapsarchitect Emile Lainé om in dat gedeelte een siertuin aan te leggen in het verlengde van het Stuyvenbergpark. De architectuur van dit terrein van zeven hectare leent zich uitstekend voor deze dubbele bestemming. Op het bovenste plateau ligt de siertuin, terwijl architect Henri Maquet op het laag liggende deel serres bouwde voor de teelt van bloemen en planten. De werken waren klaar in 1900.

Bij de dood van Leopold II, negen jaar later, werd de Koninklijke Stichting eigenaar. Ze vertrouwde het beheer toe aan een plaatselijke plantenkweker. Bij het begin van de jaren dertig nam de Belgische Staat via de Groenplandienst het beheer over, en gebruikte de infrastructuur om er planten te kweken voor de Brusselse parken.

In 1969 werd drie hectare onderaan bij de serres verkocht aan het Brusselse OCMW. In die periode waren de vijvers al dichtgegooid en bleken onderhouds- en renovatiewerken aan de serres nodig. Het terrein raakte in verval. Leefmilieu Brussel – BIM staat sinds 1993 voor het beheer in. Het gebruikte de tuinen nog enkele jaren als opslagruimte en kwekerij in het hoger liggende deel. Daarna raakten de serres volledig in onbruik.

In 1999 startte dan een groot project om het geheel een nieuwe bestemming te geven.

ALGEMENE BESCHRIJVING : ODE AAN DE SIERTUINKUNST

Leefmilieu Brussel – BIM herstelde de tuinen op basis van de plannen van Axel Demonty. De tuinen beantwoorden nu opnieuw aan hun oorspronkelijke bestemming: onderhoud, terrassen met uitzicht, vijvertjes, balkons, bloemperken, enz. De ruimte is nu opgedeeld in een opeenvolging van tuinen die prachtige vergezichten bieden, maar ook een informatieve bedoeling hebben: ze zetten telkens op eigentijdse wijze het ene of andere aspect van de siertuinkunst in het zonnetje.

Een beboste grensstrook met beuken, eiken, esdoorn, honderd jaar oude hulst en acacia's omringt het park aan de noord-, oost- en westkant. Hier ontwikkelt zich een typische vegetatie van onderhoud en bosrandplanten.

De tuinen in het centrale gedeelte ontwikkelen zich van de rand naar het centrum, van meer natuurlijk naar meer gecultiveerd, of met andere woorden: van meer ongekunsteld naar meer bewerkt. Twee uitzichtterrassen bieden een algemeen zicht op het geheel. De perken errond zijn in twaalf stukken opgedeeld om er in elk de bloemen en planten die typisch zijn voor een maand van het jaar, te verwelkomen.

De twee vijvers van Lainé zijn opnieuw aangelegd (maar ze zijn nu wel kleiner dan oorspronkelijk) en worden voor een deel omzoomd met een houten vlonder. Waterreservoirs in de ondergrond zorgen voor de opvang van regenwater voor besproeiing en als bevoorrading voor de kleine watervalletjes (met gesloten circuit).

Helemaal aan het einde van het plateau biedt een balkon een prachtig panorama op Brussel.

Daartegenover op het laagst gelegen terras (dat niet toegankelijk is voor het publiek), heeft Leefmilieu Brussel – BIM enkele technische gebouwen in gebruik. Er is nog niet beslist wat er met de serres gaat gebeuren.

OPMERKELIJKE FAUNA EN FLORA

Alle planten in de Tuinen van de Bloemist zijn bijzonder. Ze zijn het elk op zich, omdat u ze zelden in andere Brusselse parken vindt of gewoon omdat ze bijzondere zorgen vragen. Ze zijn ook merkwaardig om de manier waarop ze zijn samengebracht.

In het beboste deel staat een verzameling acacia's met kronkelige stammen. Die zijn uniek in Brussel en creëren een typische sfeer. De hulststruiken die de tuinen in het westen afsluiten, zijn meer dan honderd jaar oud. De tuinen bieden ook ruimte aan een heel mooie verzameling camelia's die elk jaar uitbreidt, dankzij een gift van de International Camellia Society.

HOE HET WORDT BEHEERD

De herinrichting van de Tuinen van de Bloemist en hun openstelling voor het publiek bieden de Brusselaars een nieuwe groene ruimte van hoogstaande kwaliteit. Oorspronkelijk was het de bedoeling om een didactische functie te koppelen aan het behoud van dit deel van het Brusselse groene netwerk. Dat zou gebeuren met de vestiging op het lager gelegen terras, van een tuinbouwschool en de organisatie van seminaries, ateliers en korte vormingssessies in een nieuwbouwpaviljoen. Er was ook sprake van om de plek een culturele bestemming te geven en er tentoonstellingen, concerten (in het kleine openluchttheater) en allerlei animatie te organiseren. Maar men kwam nooit tot een akkoord en de plannen bleven in de lade zitten.

Ondanks deze mislukking gaat de inrichting van het terrein verder, zoals de verbinding met de Medoristraat, de vervanging van de grasvelden door de aanleg van perceeltjes voor de twaalf maanden van het jaar, en

ook de aanplanting van doorlevende planten en struiken in het onderhoud.

Leefmilieu Brussel – BIM koestert de ambitie om van deze tuinen zijn uitstalraam te maken en er veel variëteiten van bloemen en planten te etaleren, maar ook kleurassortimenten en plantencombinaties die je in geen van de andere gewestelijke parken vindt. Voor de tuinspecialist moet het park het hele jaar door interessant blijven, zelfs in het dode seizoen.

De tuiniers vullen de aanplantingen aan, doen proeven, vervangen wat niet aardt op deze plek, wat afsterft of geen goede resultaten geeft. Het beheer vertrekt van het principe van voortdurende rotatie van de vegetatie.

Op het laagst gelegen terras worden de technische gebouwen eerlang gerestaureerd, net zoals de vier koude serres, voor planten die bescherming vragen tegen vorst.

BIJZONDERE MONUMENTEN EN BEELDHOUWERKEN

BEELDHOUWERKEN

Er zijn geen beeldhouwwerken met een permanente standplaats in de Tuinen van de Bloemist, maar elk jaar worden er prototypes tentoongesteld van stadsmeubilair in het kader van de wedstrijd **Park Design**.

GROENE RUIMTEN IN DE BUURT

Ten noorden: de Koloniale Tuin, het park van Laken en het park van Ossegem.

Ten westen: het Sobieskipark.

Ten oosten: de Sint-Annadreef en het Koninklijk Domein.

Ten zuiden: het Prins Karelplein en het kerkhof van Laken.

Ten zuidoosten: het 21-juliplein.

Ten zuidwesten: het Prins Leopoldplein.

Oppervlakte: 4,44 hectare.

Typologie: openbaar park met didactische en demonstratiefunctie.

Eigenaar: Koninklijke Stichting.

Beheer: Leefmilieu Brussel – BIM.

Klassering: de tuinen zijn niet geklasseerd, maar wel ingeschreven als parkzone in het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP).

© Avel Demonty

PRAKTISCHE INFORMATIE

OPENINGSUREN

De openingsuren van de Tuinen van de Bloemist volgen die van de aanpalende Koloniale Tuin:

- van 1 oktober tot 31 maart van 8.15 tot 17 uur;
- van 1 tot 30 april van 8.15 tot 18 uur;
- van 1 mei tot 31 augustus van 8.15 tot 20 uur;
- van 1 tot 30 september van 8.15 tot 19 uur.

De parkwachters maken regelmatig rondes tijdens de openingsuren.

INFORMATIE TER PLAATSE

Hebt u een vraag? Wilt u een probleem signaleren? Spreek dan een van de parkwachters aan.

In noodgevallen: Parkassistentie op 0497 599 99 87.

Leefmilieu Brussel – BIM: 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be

UITRUSTING

Zitbanken, vuilnisbakken.

INGANGEN

De ingangen van het park liggen in het Sobieskipark aan de Sobieskistraat in Laken, aan de Acacialaan en binnenkort ook aan de Medoristraat.

TOEGANKELIJKHEID VOOR PERSONEN MET BEPERKTE MOBILITEIT

De recente renovatiewerken in de Tuinen van de Bloemist hielden rekening met de noden van personen met beperkte mobiliteit. Toch maakt de aanwezigheid van houtkrollen in het onderhoud de verplaatsingen met een rolstoel soms moeilijk in dit deel van het park.

OPENBAAR VERVOER

Metro: 1A (halte Stuyvenberg).

Tussen 2007 en 2009 verricht de MIVB een grote herstructurering van haar netwerk om de mobiliteit in Brussel te verhogen. Tijdens die periode vinden er op de lijnen grote veranderingen plaats. Wij vragen u dan ook naar de website van de [MIVB](#) te surfen om meer te vernemen over de bus-, tram- en metrolijnen die u naar dit park zullen vervoeren.

Trein: station Bockstael.

MEER INFORMATIE

De folder en brochures van Leefmilieu Brussel – BIM:

- De Tuinen van de Bloemist (folder);
- Parckdesign. Stadsmeubilair voor de Brusselse parken en groenzones (folder);
- Koninklijke parken en tuinen in Brussel (brochure).

Om te bestellen : Leefmilieu Brussel – BIM : 02/775 75 75 of info@leefmilieubrussel.be.

- Meer informatie over [de Tuinen van de Bloemist](#).
- Meer informatie over [het groene en blauwe netwerk](#).

